

naam van de How-to

Basistechnieken plasticmodelbouw

auteur

Bert Takken

gebruikte materialen / gereedschappen:

- Lijmflesje met naaldopening
- Klein kniptangetje
- Afbreekmesjes
- Setje sleutelvijlen
- Wat fijnachtig schuurpapier of de nagelvijlen van moeder, vrouw-of vriendinlief
- Setje goede penselen, maatje 0, 1, 2, 3
- Snijmatje
- Pincet
- Kleine boortjes (tot 2 mm)
- En het belangrijkste maar helaas niet te koop: Geduld

korte beschrijving

Een simpele instap in de plastic modelbouw

beschrijving

Hoewel er op het wereldwijde web erg veel te vinden is over hoe een plastic bouwdoos in elkaar te zetten is, toch een aantal basistechnieken.

Wanneer men tot de aanschaf van een bouwdoos wil overgaan zijn een aantal criteria wel belangrijk, waaronder de voornaamste, de ervaring. Dit is namelijk iets wat je model lekker kan verpesten en je doen besluiten om nooit maar dan ook nooit meer een bouwdoos te kopen. Kijk dus goed naar de Skill aanduiding op de verpakking. Verder, laat je niet te veel verleiden door eventuele foto's die op de doos zijn afgedrukt, dit zijn vaak de prototypes ofwel masters vanuit de fabriek, in elkaar gezet door vaak professionele bouwers. Beter is om je een beetje te oriënteren op internet, denk aan reviews of op diverse forums. Hier worden ook vaak eventuele problemen behandeld en oplossingen. Denk aan de schaal. Je zult je model toch ergens neer willen zetten. De doos is vaak niet maatgevend. Meestal wordt er vermeld hoe lang, breed of hoog het uiteindelijke model wordt.

Er zijn diverse schalen in de markt, vaak hebben fabrikanten een beetje een standaardschaal voor hun producten.

Voor militaire voertuigen wordt meestal de schaal 1/35 en 1/72 gebruikt

Voor vliegtuigen is dit vaak de schaal 1/48 of 1/72

Auto en vrachtwagens zijn merendeel in de schaal 1/24 te vinden en in de US 1/25

Schepen worden meer in de schaal 1/350 of 1/700 geproduceerd, maar.....er zijn uiteraard uitzonderingen:

Militaire voertuigen kunnen ook in de 1/16 aanwezig zijn

Vliegtuigen worden ook wel in 1/144 of in 1/32 gebouwd

Auto's kunnen er ook in de 1/32 schaal zijn

Schepen zijn ook in de 1/72 schaal

Daarnaast zijn er diverse kits die in afwijkende schalen geproduceerd worden

- pagina 1 van 4 -

Kijk voor meer tips, bouwverslagen en materialen op Modelbrouwers.nl!

De inhoud van dit document is eigendom van de auteur dan wel modelbrouwers.nl en mag niet zonder toestemming worden gekopieerd. Heb jij ook een goede tip of truc en wil je die delen met mede-modelb(r)ouwers? Stuur het naar beheer@modelbrouwers.nl! De template kan je downloaden van http://www.modelbrouwers.nl/docs/tips_en_trucs.zip

Verder, ben je beginner, laat je niet verleiden tot aanschaf van PE setjes en aftermarket resin-sets, deze zijn in verhouding erg duur en vaak ingewikkeld en moeilijk. De termen behandel ik zo. Kijk bij aanschaf even in de doos hoe het eruit ziet en of er op het oog onderdelen, decalvellen en of bouwbeschrijvingen missen. Staat de verkoper dit niet toe, laat het hem dan zelf even doen of besluit bij een ander te kopen. Ok, via een internetshop wordt het wat moeilijker. Eenmaal thuisgekomen met je nieuwe aanwinstnee, niet de doos openrukken en direct gaan beginnen. Pak op je gemak een drankje en de bouwbeschrijving en lees deze eens rustig een paar keer door. Je krijgt dan een beetje een indruk hoe het model wordt opgebouwd en je kan voor jezelf ook direct gaan bekijken waar en in welke stappen je het best iets kan gaan schilderen of spuiten. Nu worden er diverse werkwijzen gehanteerd door diverse bouwers en weet je, ze zijn allemaal juist, het is maar net wat je voor jezelf het prettigst vindt. Ik behandel in dit artikel dus diverse technieken of werkwijzen door elkaar. Pik daaruit de methodes of tips die jou het lekkerst liggen. Goed, eerst maar even wat termen die je her en der zult tegen komen:

Sprues

Ook wel gietramen genoemd: Dit zijn de rekken waarin de onderdelen zitten, over het algemeen zijn de onderdelenummers op het gietraam zelf aangegeven en ook de gietramen zelf zullen een aanduiding hebben. Het kan voorkomen dat de gietraam-aanduidingen ontbreken, maar in de bouwbeschrijving worden vaak deze gietramen ook getoond.

Symbols

In de bouwbeschrijving worden diverse symbolen gebruikt, deze worden verklaard in het begin van de bouwbeschrijving, maar let er op. Zo zullen over het algemeen de onderdelenummers met een cirkel worden aangeduid, de heldere delen (clearparts) met een vierkantje, de decals met een schachtje, de kleuren met alleen een letter of een lettercijfercombinatie.

Decals

Soms ook tranfers genoemd Dit zijn de bijgeleverde plakplaatjes op een wateroplosbare lijmlaag gedrukt, dus eerst weken en dan plakken, Er zijn ook Drytranfers, die worden middels een potlood o.i.d. afgewreven op het model.

PE

Photo Etched parts, messing onderdelen die middels foto-ets procédé zijn vervaardigd. Moeten nog wel eerst in model gevouwen of gebogen worden en kunnen middels secondenlijm of solderen in elkaar gezet worden. Zijn vaak verbeter- en verfraaiingssets, maar het vereist wel handigheid en enige ervaring om hier goed mee te kunnen werken.

Aftermarketsets

Een verzamelnaam voor de PE-sets, resinsets en decalsets, dit alles om een model te verfraaien verbeteren of te detailleren.

Resinsets

Onderdelen van een giethars, om bestaande kitonderdelen te vervangen, zijn vaak veel beter gedetailleerd en kunnen, net als de andere sets een model aanmerkelijk doen verbeteren, ook hier geldt dat resin een materiaal is wat je even moet begrijpen . Het stof van dit materiaal is gevaarlijk, dus denk om je veiligheid en draag een mondkapje tijdens veel schuurwerkzaamheden

Flash

Restproduct wat ontstaat door dat het plastic tussen de gietmallen ietwat wegvloeit

- pagina 2 van 4 -

Kijk voor meer tips, bouwverslagen en materialen op [Modelbrouwers.nl!](http://www.modelbrouwers.nl)

De inhoud van dit document is eigendom van de auteur dan wel modelbrouwers.nl en mag niet zonder toestemming worden gekopieerd. Heb jij ook een goede tip of truc en wil je die delen met mede-modelb(r)ouwers? Stuur het naar beheer@modelbrouwers.nl! De template kan je downloaden van http://www.modelbrouwers.nl/docs/tips_en_trucs.zip

Goed, missen we nog 1 belangrijk iets en dat is gereedschap. Aangezien dit artikel meer een leidraad is voor de beginnende bouwer behandel ik alleen het basisgereedschap. Gaanderweg krijgt men meer ervaring, dus meer wensen, dus meer specialistischer gereedschap, zoals een Hold & Fold.

Van start

Als basisgereedschap zou ik het bovenstaande lijstje adviseren. Als we alles hebben kunnen we van start. Haal alleen de gietramen die je nodig heb uit het plastic en berg deze gelijk weer op na gebruik, je bent onderdelen sneller kwijt dan je lief is. Ik heb vaak een paar lege fotofilmhoudertjes met dop waar ik losse onderdeeltjes in doe.

De bouwbeschrijving ligt op tafel en we gaan beginnen met stap 1.

Kijk goed, moet er geschilderd worden? Of niet. Er zijn bouwers die de onderdelen al schilderen in de gietramen, er zijn bouwers die schilderen per bouwstap en de luie bouwers schilderen pas als alles klaar is, behalve de onderdelen die wel zichtbaar zijn als het model klaar is maar er niet meer bij kunnen, daarom adviseer ik dus ook om de beschrijving goed door te kijken. Het nadeel van werken met al voorgeschilderde onderdelen is het feit dat de modelbouwlijm niet echt werkt op verf, ja, het haalt de weg op een lelijke manier, dus wil je deze onderdelen gaan verlijmen, schrap dan eerst de verf weer weg

Onderdelen kunnen met een tangetje of met het breekmesje verwijderd worden van de gietraam, hou in de gaten dat je het onderdeeltje niet weg laat schieten, niet teveel druk op het onderdeel uitoefent en dat je geen andere onderdelen kapot snijdt of knipt. Als het onderdeeltje dan ongeschonden op je snijmat ligt kan met behulp van je mesje, vijltjes en/of schuurpapier, de afvalstukjes verwijderd worden, en de gietnaadjes weggehaald worden. Verlijm niet direct de onderdelen maar pas ze eerst droog, dryfitten wordt dit ook wel vaak genoemd, je ziet dan of alles goed aansluit en zo. Is dit het geval, dan voorzichtig en spaarzaam lijm aanbrengen op 1 kant, twee tellen laten inwerken en dan beide delen op elkaar zetten. Veeg direct eventueel overtollige lijm goed weg, dit geeft anders nare vlekken op je model omdat de lijm ietwat invreet op het plastic.

Bij grotere onderdelen of onderdelen onderdruk, gebruik klemmen, plakband of elastiekjes om de onderdelen bij elkaar te kunnen houden tijdens het verlijmingsproces. Neem daar goed de tijd voor, liever een dag te lang dan een kwartier te vroeg, de lijm lost namelijk een beetje plastic op en "last" op die manier de onderdelen tegen elkaar. Geef het de tijd en je onderdelen blijven goed vastzitten.

Plamuren

Hoewel de meeste fabrikanten er zorg voor dragen dat de pasnauwkeurigheid van hun modellen goed is, kan het gebeuren dat er kieren zichtbaar zijn, plamuur deze dicht. Bij het echte model zijn deze kieren er ook niet. Ook een kier van nauwelijks 1 mm is eigenlijk niet toelaatbaar, vergroot deze eens in de schaal die je bouwt. Bijv, je bouwt een vliegtuigmodel in de schaal 1/32, dus het model is 32 keer verkleind. Heb je bij de overgang vleugel/romp een kiertje van 1 mm zou dit bij het echte model een kier zijn van 32 mm. Plamuren kan op diverse manieren, beter gezegd met verschillende producten, ook hier geldt weer dat iedere bouwer zo zijn of haar eigen voorkeuren heeft. Diverse plasticmodelfabrikanten hebben hun eigen lijn vulmiddelen, zoals Tamiya en Revell, andere merken zoals Milliput brengen de wat meer gespecialiseerde producten op de markt. Maar ook de autoplamuur uit de bouwmarkt en houtlijm kunnen gebruikt worden. Ook hier geldt, er zijn meerder wegen die naar Rome kunnen leiden. Het werken met plamuur is iets wat je door ervaring je eigen moet maken, maar onthoud een paar simpele regels:

- pagina 3 van 4 -

Kijk voor meer tips, bouwverslagen en materialen op Modelbrouwers.nl!

De inhoud van dit document is eigendom van de auteur dan wel modelbrouwers.nl en mag niet zonder toestemming worden gekopieerd. Heb jij ook een goede tip of truc en wil je die delen met mede-modelb(r)ouwers? Stuur het naar beheer@modelbrouwers.nl! De template kan je downloaden van http://www.modelbrouwers.nl/docs/tips_en_trucs.zip

- bouw je plamuur op, dus niet in 1 keer een dikke laag aanbrengen, maar werk in laagjes. Dit geeft een beter resultaat en een betere droging.
- plamuur niet te ruim, vul dus alleen de kier, klinkt heel logisch, maar kijk maar eens goed op je model. Daar zullen vaak detaillijntjes (panellines), klinknagels of wat dan ook te zien zijn, plamuur je nu te breed, dan zullen deze details ongetwijfeld verdwijnen tijdens het schuren. Heb je een model met ingegraveerde panellines dan kun je de lijntjes achteraf nog herstellen, maar liggen de lijntjes er op, tja dan wordt het moeilijk, wat eveneens geldt voor andere details.

Het is mogelijk om bepaalde soorten plamuur te vermengen met modelbouwlijm of een ander oplosmiddel, geheel afhankelijk van het soort, het is dan met een penseeltje op te brengen, wat uiteraard veel fijner werk toestaat.

Het kan gebeuren dat grote onderdelen krom getrokken zijn, die krijg je dus niet recht met het verlijmen alleen. Neem een föhn, of houd de onderdelen even een paar minuten in heet water, zet ze dan in de goede houding en laat ze afkoelen terwijl je het onderdeel in de gewenste houding fixeert. Pas wel op met de föhn dat je deze op de heetste stand niet te lang op 1 plek laat blazen.

Wanneer je model klaar is om geschilderd, dan wel gespoten te worden is het verstandig om het model eerst te ontvetten. Vaak is er op het plastic nog een laagje reststof te vinden van het spuitproces, daarbij is het model ook vettig van je handen. Nu zijn er diverse methodes om dit te doen. De meeste bouwers zullen het model in een badje met afwasmiddel doen en dan een dag stofvrij laten drogen, anderen nemen het af met spiritus of spuiten er met een airbrush bijv isopropanol overheen. Ook hier geldt dat je wel even wat tijd moet nemen voor je aan je verflklus begint. Maar over airbrushes, verven en aanverwante technieken zijn er andere Modelbrouwers.nl artikelen.